

Memòria de les al·legacions i les aportacions
versió primera

N/R: MAA
5/2022 AM/TX

Relativa al Projecte de Decret pel qual s'estableix el currículum del cicle formatiu de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny d'Encast de la família professional de joieria d'art.

Tràmits:

- I. Informe d'impacte de gènere
- II. Informe Jurídic Preliminar de 29.9.22
- III. Nota del Gabinet Jurídic Central de 30.9.2022

I. Tràmit: Informe d'impacte de gènere.

- 1. El 30.3.2022 es va demanar a l'Institut Català de les Dones l'emissió de l'Informe d'impacte de gènere.

L'Institut Català de les Dones ha emès el 28.6.2022 l'informe relatiu a la proposta esmentada en el qual formula les següents recomanacions:

- a) Recomana modificar determinades expressions androcèntriques emprades al projecte:

Es modifiquen.

- b) Proposa afegir (al Mòdul de Formació i orientació laboral), els continguts següents:

“Coneixements sobre les normatives d'igualtat entre dones i homes, contra les violències masclistes i a favor de la igualtat de tracte i no discriminació i les obligacions que les empreses i persones amb persones treballadores a càrrec han de complir.

La perspectiva de gènere en els programes de seguretat i salut laboral i prevenció de riscos laborals a l'empresa, incloent la prevenció i abordatge de l'assetjament sexual i assetjament per raó de sexe en el treball.

Valoració: no s'inclou atès que en aquests Mòdul ja ha incorporat el contingut de "Polítiques d'igualtat en matèria laboral. Fases per a l'elaboració d'un pla d'igualtat a l'empresa: disseny, elaboració (objectius i accions a desenvolupar) i implementació, seguiment i avaluació." i/o "El dret a la igualtat i a la no-discriminació per raó de sexe en l'àmbit professional, i per extensió a altres àmbits, etapes i circumstàncies de la vida". Per tant, des del desenvolupament de les programacions que pugui fer el centre pot incloure tot el que es proposa.

c) Proposa afegir (al Mòdul de Formació i orientació laboral), el contingut següent:

"Es fomenti una selecció i identificació de les oportunitats d'ocupació sense condicionants derivats dels rols i estereotips de gènere."

Valoració: no s'inclou pel mateix motiu expressat en l'apartat anterior.

d) Proposa afegir el contingut següent:

"S'incloguin referents dones que visibilitzin les contribucions de les dones en la història i evolució de la cultura, de l'art i el disseny."

Valoració: no s'inclou doncs en el text es fa servir l'expressió genèrica "autors i autores", sense posar-hi cap nom propi. Això no treu que cada centre educatiu, en concretar les seves programacions pugui citar autors i autores concrets.

e) Proposa afegir (al Mòdul 03. Anglès tècnic), el contingut següent:

"L'ús de llenguatge no sexista ni androcèntric, respectuós i inclusiu amb la diversitat."

Valoració: s'inclou a la UF01.

f) Proposa afegir el contingut següent:

"La selecció i construcció d'imatges, símbols i discursos artístics que no perpetuïn els estereotips de gènere, així com incorporar eines

metodològiques i elements d'anàlisi amb perspectiva de gènere als continguts visuals.”

Valoració: no s'inclou doncs els continguts actuals i el seu desenvolupament en les programacions dels centres ja donen cabuda al que es proposa.

- g) Proposa afegir (al Mòdul de Gestió de projectes professionals), el contingut següent:

“Fomentar la igualtat entre dones i homes, la tolerància zero amb les violències masclistes i qualsevol altre forma de discriminació per sexe, identitat o orientació sexual, tant a dins de l'empresa com amb la clientela i la resta de relacions que s'estableixin amb l'exterior.”

Valoració: no s'inclou doncs els continguts actuals i el seu desenvolupament en les programacions dels centres ja donen cabuda al que es proposa.

- h) Indica que caldrà que en els diferents centres de formació professional on s'imparteixin aquests estudis:

“- El professorat disposi de capacitat i formació en perspectiva de gènere i igualtat de dones i homes.

- Hi hagi presència d'homes i dones en proporcions equivalents en cadascuna de les branques d'ensenyament, especialment, en aquelles més masculinitzades o feminitzades.

- Hi hagi presència d'homes i dones en proporcions equivalents en els espais de presa de decisions i en càrrecs de responsabilitat.”

Valoració: la proposta depassa l'àmbit d'aquest decret.

- i) Proposa afegir a l'article 5, la part destacada en negreta:

Article 5 Espais i instal·lacions

Els centres d'ensenyament que imparteixin el cicle formatiu d'arts plàstiques i disseny de tècniques escultòriques han de complir, com a mínim, els requisits d'instal·lacions i condicions materials establerts al Reial decret 303/2010, de 15 de març, **així com complir les obligacions establertes en la Llei 17/2015, de 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes. Per aquells centres amb una plantilla igual o superior a 25 persones, indicar els mitjans que utilitzen, amb l'acord dels agents socials, per prevenir i detectar casos d'assetjament sexual i d'assetjament per raó de sexe, i intervenir-hi, en els seus centres de treball, de conformitat amb el que estableix l'article 29 de la Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista.**

Per aquells centres amb un nombre de 50 persones treballadores o més, complir amb l'obligació que estableix l'article 42 del Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, o les mesures alternatives de caràcter excepcional que regulen el Reial decret 364/2005, de 8 d'abril, i el Decret 86/2015, de 2 de juny, sobre l'aplicació de la quota de reserva del 2% a favor de persones amb discapacitat en empreses de 50 o més persones treballadores i de les mesures alternatives de caràcter excepcional al seu compliment.

Valoració: no s'incorpora doncs l'article 5 es refereix a Espais i Instal·lacions dels cicles formatius, i els temes plantejats no correspon a l'objecte del decret, que és fixar el currículum d'aquest cicle formatiu.

II. Informe Jurídic Preliminar, de 29.9.22

1. De conformitat amb això, consta incorporat un apartat 8 MG, relatiu a la "Participació dels ciutadans en l'elaboració de disposicions reglamentàries" i un apartat 9 MG, en relació amb el tràmit de consulta de l'article 69. **Caldria corregir una errada de numeració en tant que consta un altre apartat 9MG de la "Relació motivada de les persones i les entitats a les quals s'ha d'atorgar el tràmit d'audiència.", i corregir, en concordança, la numeració dels apartats següents.**

Valoració: es corregeix l'errada en la numeració de la MG.

2. En relació a la planificació normativa.

Ara bé, **correspon incloure la valoració esmentada a la memòria d'avaluació d'impactes i no a la MG, d'acord amb** la doctrina de la CJA que ha entès que "(...) *En la hipòtesi que un projecte de disposició reglamentària no es contingui en l'esmentat pla normatiu, l'Administració corresponent tindrà l'obligació de justificar la necessitat de l'aprovació de la norma i, a més, l'obligació d'explicitar els motius pels quals aquesta iniciativa normativa no es troba prevista en el pla anual. La memòria d'avaluació d'impacte normatiu es configura com un lloc idoni per a contenir aquesta motivació. (...)*". (DCJA 39/2018).

Valoració: s'inclou la valoració esmentada a la memòria d'avaluació d'impactes i no a la MG.

S'inclourà:

Tenint en compte les característiques específiques d'aquesta iniciativa consistent en una actualització de determinats aspectes curriculars, i en vista de la necessitat de la unitat promotora –detectada amb posterioritat a l'adopció del Pla normatiu 2021-2023- de promoure l'actualització d'altres 70 currículums, per tal de preservar

que la planificació continuï centrada en l'activitat normativa del Govern de caràcter rellevant, s'ha optat perquè cap d'aquestes iniciatives s'incloguin en el Pla normatiu, sens perjudici que es continuï amb la tramitació dels dos projectes de decret que havien estat previstos, així com dels altres que haguessin pogut iniciar-la.”

3. De conformitat amb l'apartat 6 MG de la “Taula de vigències i derogacions resultats, que exposa que la proposta de disposició deroga el Decret 17/1999, de 26 de gener, **es recomana revisar l'apartat 5 MG**, de la “Relació de disposicions afectades pel projecte” en tant que s'exposa que es substitueix el currículum del Decret 334/1997, de 23 de desembre:

Valoració: El currículum que es tramita és el primer d'un conjunt de 50 currículums que es renoven de forma simultània, i per tant, es preveu que entrin en vigor, tots els 50 decrets, a l'inici del mateix curs escolar. En el cas hipotètic que la tramitació s'allargués, es preveu l'entrada en vigor simultània dels cicles de la mateixa família professional a l'inici del mateix curs escolar, doncs aquests ensenyaments s'estructuren en diverses famílies professionals. Aquesta entrada en vigor en bloc per família professional farà que no hi hagi cap buit normatiu.

4. Es recomana dur a terme una revisió lingüística de la iniciativa. A tall d'exemple al paràgraf novè del preàmbul cal incloure un espai en el text següent: “*Decret 17/1999, de 26 de gener.*”; a tot el projecte cal vetllar per unificar la denominació, així el títol del projecte fa referència al “*cicle formatiu de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny d'Encast*”, en canvi en el text del projecte es fa referència en diverses ocasions a: “d'Arts Plàstiques i Disseny en Encast”, sense perjudici de posar de manifest que aquesta revisió es pot fer un cop es disposa d'un text més definitiu, en què s'hagin pogut incorporar els canvis derivats de la tramitació.

Valoració: es revisa el text. En tot cas se senyala que quan es referim al Títol s'usa la preposició “en”: Tècnic o Tècnica en Encast, i quan ens referim al currículum o al cicle formatiu s'usa la preposició “de”: d'Encast.

5. En aquest sentit, pel que fa a l'objecte de la disposició, el recent DCJA 299/2022: “*recomana revisar la redacció per a indicar expressament que “l'objecte d'aquest Decret és establir [...]”, d'acord amb això, l'article 1 de la proposta, que regula l'objecte, es podria adaptar a aquesta recomanació. Igualment cal que la unitat valori la conveniència d'incloure en aquest apartat primer de l'article 1 la mateixa referència que consta al títol del projecte: “de la família professional de Joieria d'art.” o, si per contra, no resulta necessari que el títol faci esment a la família professional.*

Valoració: Entenem que no cal repetir el nom de la família a l'article 1 per quatre motius:

- a) La inclusió en el títol de la norma permet situar el cicle i la família a la qual pertany.
- b) La família ja forma part de l'apartat 1 de l'annex 1.
- c) La família no forma part de la denominació del títol.
- d) Se segueix el mateix criteri emprat pel Reial Decret 1298/1995, de 21 de juliol, que crea aquest títol.

6. Si bé, les disposicions finals són comunes a l'ordenació curricular i han tingut en compte la doctrina de la CJA, els dictàmens més recents de la Comissió conclouen que *"si la matèria exigeix la creació d'una norma jurídica, la disposició hauria de ser una de caràcter final, adreçada a la producció de normes jurídiques, i no addicional, no dirigides a la producció de disposicions jurídiques"* (DCJA 32/2022), correspon a la unitat valorar si la disposició final tercera hauria de ser una disposició addicional, en tant que estableix una adaptació puntual i, per tant, no general que, en conseqüència, no requeriria de la creació de cap norma jurídica.

Valoració: la disposició final tercera es transforma en una disposició addicional, en tant que estableix una adaptació puntual i, per tant, no general que, en conseqüència, no requeriria de la creació de cap norma jurídica.

III. Nota del Gabinet Jurídic Central, de 30.9.2022

1. En l'expedient s'indica que no és preceptiu el tràmit al Consell de Formació i Qualificació Professionals de Catalunya, perquè és un decret curricular que no estableix una ordenació general dels ensenyaments artístics. Tanmateix, tenint en compte que l'art. 18.2.e) de la Llei 10/2015 l'exigeix quan es tracti "disposicions normatives de caràcter general" (i, en aquest cas, el decret en tràmit té la consideració de disposició general), seria convenient revisar aquesta justificació, així com la procedència o no de demanar el dictamen.

Valoració: En primer lloc, en cap de les titulacions que s'estan tramitant, sigui per ordre o per decret, s'ha demanat aquest dictamen, precisament perquè no és l'ordenació general i la CJA, en principi ha validat aquest criteri. Així mateix,

també ha validat, en matèria d'aprovació de títols (no per al cas de l'ordenació general) que, en certa mesura, participen d'una certa naturalesa organitzativa (DCJA 23/2021), a més, la Llei 10/2015, a l'article 18, es refereix a l'emissió d'informes o dictàmens per part del Consell, en relació a la formació professional o a les qualificacions professionals, quan resulta que els ensenyaments professionals d'Arts plàstiques i disseny (composats pels cicles formatius de grau mitjà i el cicles formatius de grau superior) són ensenyaments artístics, i per tant són de règim especial, motiu pel qual no estan inclosos en el seu objecte perquè no són ensenyaments de formació professional.

Després d'aquest paràgraf es detalla l'estructura dels ensenyaments que estableix la Llei orgànica 2/2006 d'Educació.

Per tant, ni és una ordenació general, ni és formació professional ni són qualificacions professionals.

Llei 10/2015.

"Article 18

2. El Consell de Formació i Qualificació Professionals de Catalunya ha d'ésser consultat preceptivament i ha d'emetre informe, i, si escau, dictamen, sobre:

e) Les noves disposicions normatives de caràcter general en matèria de formació i qualificacions professionals."

Llei orgànica 2/2006 d'Educació (LOE)

Artículo 3. Las enseñanzas.

1. El sistema educativo se organiza en etapas, ciclos, grados, cursos y niveles de enseñanza de forma que asegure la transición entre los mismos y, en su caso, dentro de cada uno de ellos.

2. Las enseñanzas que ofrece el sistema educativo son las siguientes:

- a) Educación infantil.
- b) Educación primaria.
- c) Educación secundaria obligatoria.
- d) Bachillerato.
- e) Formación profesional.
- f) Enseñanzas de idiomas.
- g) Enseñanzas artísticas.
- h) Enseñanzas deportivas.
- i) Educación de personas adultas.
- j) Enseñanza universitaria."
- (...)

“6. Las enseñanzas de idiomas, las enseñanzas artísticas y las deportivas tendrán la consideración de enseñanzas de régimen especial.”

Els ensenyaments professionals d'Arts plàstiques i disseny (composats pels cicles formatius de grau mitjà i el cicles formatius de grau superior), estan regulats en els articles 51 a 53 de las LOE, per tant, dins del Capítol VI relatiu als ensenyaments artístics.

2. Tal com exposeu en l'informe preliminar, entenem que el decret en tràmit no comporta la derogació total del Decret 17/1999, atès que aquest darrer estableix el currículum de quatre títols més de tècnic d'arts plàstiques i disseny pertanyents a la família professional de la joieria d'art, a banda del Tècnic d'arts plàstiques i disseny en encastat (títols que contempla també el RD estatal 1298/1995). Per tant, la derogació total del Decret 17/1999- tal com es preveu en la redacció actual- ocasionaria un buit normatiu respecte a aquests altres cicles formatius.

Valoració: El currículum que es tramita és el primer d'un conjunt de 50 currículums que es renoven de forma simultània, i per tant, es preveu que entrin en vigor, tots els 50 decrets, a l'inici del mateix curs escolar. En el cas hipotètic que la tramitació s'allargués, es preveu l'entrada en vigor simultània dels cicles de la mateixa família professional a l'inici del mateix curs escolar, doncs aquests ensenyaments s'estructuren en diverses famílies professionals. Aquesta entrada en vigor en bloc per família professional farà que no hi hagi cap buit normatiu.

3. En el preàmbul es fa referència al fet que el projecte s'ha tramitat “*d'acord amb els principis de millora de la qualitat normativa i de participació ciutadana establerts a la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern*”. Entenem que, d'acord amb la doctrina de la CJA (entre d'altres, dictamen núm. 299/2019), potser seria convenient incloure una justificació més concreta, encara que fos succincta, de l'adequació de la norma a aquests principis.

Valoració: Es procedeix a concretar més la justificació, en relació al principi d'eficàcia, al principi de proporcionalitat i al principi de eficiència.

4. D'altra banda, considerem que, tant en la memòria general com en el preàmbul, seria bo citar, encara que fos de manera succinta, la LOMLOE, atesa l'entitat d'aquesta modificació de la LOE (que ha afectat articles referents als ensenyaments d'arts plàstiques).

Valoració: La norma proposada no és una ordenació general, que està aprovada pel el Decret 28/2014, de 4 de març, d'ordenació general dels ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny, sinó l'establiment d'una titulació que es va aprovar pel Reial decret 1298/1995, de 21 de juliol i que no s'ha modificat per la LOMLOE, de fet el títol es renova atès "el temps transcorregut des de l'establiment del currículum inicial d'aquest cicle formatiu l'any 1999, ha posat de manifest la necessitat d'actualitzar-lo tal de recollir les innovacions en els processos, la tecnologia i els productes fent un desenvolupament del currículum, obert, flexible i competencial.", però no per la LOMLOE, si bé, no hi ha obstacle a citar-la de conformitat amb el que valori la unitat, en tot cas, quan es fa referència a la LOE és a la norma en vigor i, per tant, inclou les modificacions que ha tingut fins al moment actual, inclosa la LOMLOE, entre moltes altres, de fet.

5. Tal com exposeu en l'informe preliminar, entenem que en l'art. 1 seria convenient afegir, igual que al títol, la referència al fet que el cicle formatiu correspon a de la família professional de *joieria d'art*. I en l'apartat 2n del mateix article convindria citar el títol complet del Reial decret estatal 1298/1995.

Valoració: Com està citat en el preàmbul amb el títol sencer, a la resta de la norma es pot recollir la referència amb el número i la data, sense incloure el títol complet.

6. L'article 5 es refereix als requisits que han de reunir els centres que imparteixin aquest cicle formatiu- fent remissió al RD 303/2010-. Tanmateix, suggerim valorar l'oportunitat d'incloure aquest precepte a l'articulat tenint en compte la naturalesa curricular de la norma.

Valoració: Els Reials decrets que creen els títols inclouen el currículum i altres elements, com ara els professorat, els espais o instal·lacions.

En els decrets que s'estableix el currículum es considera oportú reproduir, i quan escau, ampliar, la majoria d'elements continguts en el reial decret, com

es el cas dels espais atès que facilita el coneixement de la norma per a qui estigui interesat en impartir aquests ensenyaments, i per a qui l'ha d'aplicar.

7. La disposició addicional primera assenyala que *la descripció del perfil professional inclòs en aquest decret no constitueix una regulació de l'exercici de cap professio titulada*. Considerem que seria convenient suprimir aquesta consideració, en tant que no sembla el contingut propi d'una disposició addicional, ni de l'articulat de la norma, sinó -si s'escau-, de la memòria general o del preàmbul, atès el seu caràcter descriptiu. En tot cas, convindria justificar en la memòria el motiu pel qual es considera procedent introduir aquesta precisió, sobretot per evitar que es pugui interpretar com una voluntat d'excloure l'aplicació de la Directiva relativa al reconeixement de qualificacions professionals.

Valoració: Aquesta disposició addicional respon a una equivalent que s'inclou en tots els reials decrets que creen títols de formació professional, dels ensenyaments esportius de règim especial i dels ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny.

El real decret que crea el títol estableix;

Disposición adicional segunda.

De conformidad con lo establecido en el Real Decreto 676/1993, de 7 de mayo, los elementos que se enuncian bajo el epígrafe «Descripción del perfil profesional» en el apartado 2 del anexo I no constituyen una regulación del ejercicio de profesión titulada alguna, en todo caso, se entenderán en el contexto del presente Real Decreto con respeto al ámbito del ejercicio profesional vinculado por la legislación vigente a las profesiones tituladas.

Bé, és una previsió inclosa en tots els reials decrets que creen amb efectes professionals que, al seu torn, s'ha incorporat també en els respectius currículums. La CJA no s'ha qüestionat aquest aspecte.

Entenem que és del tot oportú incloure-ho per dos motius:

- a) Hi ha una certa confusió general en la ciutadania doncs en llegir, ja sigui al BOE o al DOGC, la relació de competències professionals entenen que s'està establint allò que la persona titulada **pot fer** en el treball, quan resulta que els títols només acrediten allò que **sap fer**. Allò que la persona pot o no fer en el seu treball depèn de la normativa sectorial que hi hagi.

Els títols acrediten competències professionals, però en cap cas regulen l'exercici professional de cap professió regulada o titulada.

- b) Fins i tot entitats destacades, com alguns col·legis oficials, en sotmetre els projectes de decret a consulta, presenten al·legacions doncs entenen que s'està fent una regulació professional.

Per tant, tota oportunitat per a difondre la naturalesa dels títols i els seus efectes, és aprofitable i esvaeix dubtes sobre els efectes inherents als títols dels sistema educatiu.

8. La disposició transitòria preveu que el currículum establert en el Decret 17/1999 es pot completar durant els cursos 2023-2024 i 2024-2025. Tanmateix, proposem refer la redacció de manera quedi clar que a les persones que hagin iniciat els estudis abans de l'entrada en vigor del nou decret se'ls continuarà aplicant el currículum establert l'anterior decret, si bé aquest currículum es pot completar durant els cursos 2023-2024 i 2024-2025. A més, per raons de seguretat jurídica, entenem que seria bo concretar què succeeix si no es completa abans que finalitzi el curs 2024-2025 (això és, si s'haurà de completar la resta del cicle ajustant-se al nou currículum, sense perjudici de les convalidacions que estableix el mateix decret).

Valoració: Els efectes de la supressió dels ensenyaments professionals d'arts plàstiques estan previstos a la Resolució ENS/2184/2014, de 26 de setembre, per la qual s'estableix el procediment per completar els ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny que s'extingeixen, regulats per la Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu, (DOGC núm. 6720, de 3/10/2014).

Director general